

# ÔN TẬP TRUYỆN DÂN GIAN

## I. Mục tiêu:

### 1. Kiến thức: Giúp HS nắm được:

Những đặc điểm của thể loại truyện dân gian đã học, hiểu được nội dung, ý nghĩa của truyện. Nhận thức được vai trò của truyện dân gian trong kho tàng Văn học Việt Nam

### 2. Kỹ năng:

Rèn luyện kỹ năng kể chuyện, nhận biết nội dung, ý nghĩa của truyện dân gian

### 3. Thái độ:

GD học sinh say mê hứng thú học bộ môn.

## II. Chuẩn bị:

1. GV: Bảng phụ ghi đặc điểm tiêu biểu của truyện dân gian.

2. HS: Đọc, chuẩn bị bài theo hệ thống câu hỏi sgk.

## III. Tiến trình tổ chức dạy - học:

1. Kiểm tra bài cũ: - Kể lại chuyện cười “*Treo biển, Lợn cưới áo mới*”

- Em hiểu thế nào là truyện cười? Nêu ý nghĩa hai truyện vừa học.

2. Các hoạt động dạy học:

\* GV giới thiệu bài:

| <i>Hoạt động của thầy- trò</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <i>Nội dung</i>                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b><u>HD1: Hướng dẫn HS ôn lại định nghĩa các loại truyện dân gian.</u></b><br>? Em đã được học những thể loại truyện dân gian nào?<br>- HS thảo luận nhóm (Thời gian: 3')<br>- GV giao nhiệm vụ<br>+ Nhóm 1: Thế nào là <u>truyện thuyết</u> ?<br>kể tên các truyện thuyết đã học?<br>+ Nhóm 2: Thế nào là truyện cổ tích?<br>Kể tên các truyện thuyết em đã học?<br>+ Nhóm 3: Thế nào là truyện ngụ ngôn? em đã được học những truyện ngụ ngôn nào?<br>+ Nhóm 4: Thế nào là truyện cười?<br>Kể tên những truyện cười em đã học?<br>- HS: Các nhóm thảo luận ->Đại diện nhóm trình bày->Nhóm khác nhận xét<br>- GV nhận xét, kết luận<br><b><u>HD2: Hướng dẫn HS ôn lại đặc điểm các truyện dân gian đã học:</u></b> | <b><u>I. ĐỊNH NGHĨA CÁC THỂ LOẠI TRUYỆN DÂN GIAN ĐÃ HỌC .</u></b><br><br>- Truyện truyền thuyết:<br>- Truyện cổ tích<br>- Truyện ngụ ngôn<br>- Truyện cười<br><br><b><u>II. NHỮNG ĐẶC ĐIỂM TIÊU BIỂU CỦA THỂ LOẠI TRUYỆN DÂN GIAN ĐÃ HỌC:</u></b> |

- HS hoạt động nhóm ( 7' )
- GV giao nhiệm vụ:
- + Nhóm 1: Hãy nêu đặc điểm tiêu biểu của truyền thuyết?
- + Nhóm 2: Nêu đặc điểm tiêu biểu của truyện cổ tích?
- + Nhóm 3: Nêu đặc điểm tiêu biểu của truyện ngụ ngôn?
- + Nhóm 4: Truyện cười có những đặc điểm nào tiêu biểu?
- HS: Đại diện nhóm trình bày->Nhóm khác nhận xét
- GV nhận xét, kết luận bằng bảng phụ

| <b>Truyền thuyết</b>                                                       | <b>Cổ tích</b>                                                                      | <b>Ngụ ngôn</b>                                                                             | <b>Truyện cười</b>                                                               |
|----------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|
| Kể về nhân vật và sự kiện lịch sử trong quá khứ. (Lê Lợi, Đánh giặc Minh ) | Kể về cuộc đời và số phận 1 số kiểu nhân vật quen thuộc (mồ côi, xấu xí...)         | Mượn truyện loài vật, đồ vật hoặc con người để nói bóng gió chuyện con người (ếch ngồi....) | Kể về những hiện tượng đáng cười trong cuộc sống. (Khoe áo, khoe của...)         |
| Có nhiều chi tiết tưởng tượng kỳ ảo.                                       | Có nhiều chi tiết tưởng tượng kỳ ảo.                                                | Có ý nghĩa ẩn dụ, ngụ ý                                                                     | Có yếu tố gây cười                                                               |
| Có cơ sở cốt lõi là sự thật lịch sử                                        |                                                                                     | Nêu bài học để khuyên nhủ, răn dạy người đọc trong cuộc sống.                               | Nhằm gây cười mua vui hoặc phê phán châm biếm những thói hư tật xấu trong xã hội |
| Người kể, người nghe tin câu chuyện như có thật .                          | Người kể, người nghe không tin là có thật.                                          |                                                                                             |                                                                                  |
| Thể hiện cách đánh giá của nhân dân đối với các sự kiện, nhân vật lịch sử. | Ước mơ niềm tin của nhân dân về chiến thắng cuối cùng của cái thiện đối với cái ác. |                                                                                             |                                                                                  |

### **3. Củng cố** (3'):

- GV hệ thống bài: Đặc điểm tiêu biểu từng thể loại truyện dân gian
- Kể lại một truyện cổ tích trong số các truyện em đã học?

#### **4. Hướng dẫn học ở nhà (2')**

- Ôn lại toàn bộ truyện dân gian đã học.
- Trả lời các câu hỏi 5,6 SGK-> Giờ sau ôn tập tiếp.